

Verslag Slotbijeenkomst – Toekomstvisie Dongen 2040

Locatie: De zaak van de Toekomst, Hoge Ham 119

Datum: 1 juli 2025

Op 1 juli vond de slotbijeenkomst plaats van het participatietraject voor de Toekomstvisie Dongen 2040. Een avond vol inspiratie, reflectie en vooruitkijken: welke ideeën zijn opgehaald, welke thema's verdienen nog aandacht, en hoe gaan we samen verder?

Opening

De avond werd geopend met een gesprek tussen dagvoorzitter Tom Vaessen en burgemeester Hans Slagboom. Hans blikte terug op het traject: van wenskaarten en straatinterviews tot posters en materialen uit eerdere bijeenkomsten. Hij benoemde hoe mooi het is om te zien dat inwoners zich inmiddels thuis voelen bij deze bijeenkomsten – een groot verschil met de eerste keer, toen men nog wat afwachtend binnenkwam.

Ook enkele betrokken inwoners kwamen aan het woord:

- Edwin: benadrukte het belang van verbreding.
- Hennie (aanwezig bij alle bijeenkomsten): vond de bijeenkomsten interessant, maar soms ook uitdagend – vooral het werken met LEGO.
- Bob: vond het traject constructief en hoopte dat het iets oplevert "waar we echt mee aan de slag kunnen."

Hans Slagboom kondigde aan dat op basis van deze avond een eerste concept van de toekomstvisie wordt opgesteld, dat op 16 september wordt gepresenteerd.

Open Spaces, nog laatste keer je input aanleveren

Tijdens deze laatste bijeenkomst konden deelnemers nog één keer hun ideeën en aanvullingen delen. Vijf themastandjes – o.a. over gezonde leefomgeving, samen sterk voor iedereen, en toekomstbestendige economie – vormden de basis. En er was er een specifieke plek voor een dromenwand, waar de dromen voor 2040 werden gedeeld. Bij elk standje werd een andere werkvorm gebruikt om input te verzamelen. Enkele bijdragen die werden geleverd aan de standjes:

- Er klonk een duidelijke roep om selectiever te zijn in welke bedrijven zich in Dongen mogen vestigen: liever vakmanschap dan een 'bol.com-hal'.
- De wens om Dongen als "groene long tussen Breda en Tilburg" te behouden, laat zien hoe sterk het landschap leeft onder inwoners.
- De roep om fysieke winkels en voorzieningen in het centrum te behouden, benadrukt het belang van ontmoeting en leefbaarheid.
- Er werd gewaarschuwd voor het verdwijnen van kleine familiebedrijven, omdat dit ten koste gaat van sociale binding in het dorp.

Dit verslag is onderdeel van het participatietraject voor de Toekomstvisie Dongen 2040.

- De gemeente moet volgens deelnemers het goede voorbeeld geven met kleinschalige, haalbare duurzame projecten die passen bij de schaal van Dongen.
- AI en digitalisering kwamen aan bod als thema's waar te weinig aandacht voor is, terwijl ze zowel kansen als zorgen met zich meebrengen.
- Er is behoefte aan een plek voor jonge ondernemers met lage huur, waar samenwerking met buurtbewoners centraal staat.
- Deelnemers gaven aan dat het belangrijk is om nieuwe Dongenaren actief te betrekken bij het 'Dongens DNA' en de gemeenschap.
- De wens om jongeren meer te betrekken bij maatschappelijke thema's, bijvoorbeeld via stages of vrijwilligerswerk, werd breed gedeeld.

Dilemma's – Kiezen en discussie

In het laatste deel van de bijeenkomst was er een brede dilemmadiscussie. Deze groepsdiscussie was bedoeld om verschillende perspectieven zichtbaar te maken en het gesprek over de toekomst van Dongen te verdiepen. Door letterlijk positie in te nemen in de ruimte, kozen deelnemers een kant of zochten het midden. Dit leidde tot levendige gesprekken, waarin nuance, persoonlijke ervaringen en gedeelde waarden samenkwamen. De uitkomsten geven waardevolle inzichten in hoe inwoners denken over de rol van de gemeente, de balans tussen wonen en werken, en de spanning tussen ambitie en haalbaarheid.

Dilemma 1: "Moet de gemeente organiseren of faciliteren?"

Stelling: De gemeente moet het voortouw nemen in het organiseren van ontmoeting en verbinding in de samenleving.

Tegenstelling: De gemeente moet vooral faciliteren en het initiatief bij inwoners laten.

Deelnemers kozen positie in de ruimte, grotendeels koos men voor de faciliterende rol van de gemeente. Sommigen vonden dat de gemeente het initiatief moet nemen, zeker in wijken waar het minder vanzelf gaat. Anderen benadrukten dat eigenaarschap bij inwoners moet liggen, anders beklijft het niet.

Uitspraken van de deelnemers:

- *"Als de gemeente het organiseert, dan blijft het alleen draaien zolang zij het doen. Het moet van de mensen zelf zijn."*
- *"Je moet mensen ondersteunen, niet overnemen. Dan voelen ze zich eigenaar."*
- *"Sommige groepen hebben een zetje nodig. Daar mag de gemeente best actiever zijn."*
- *"Faciliteren is prima, maar zonder plekken zoals wijkcentra gebeurt er niks."*

De conclusie van burgemeester Hans Slagboom vatte het mooi samen: de gemeente moet vooral faciliteren, aanjagen waar nodig, maar niet overnemen.

Dilemma 2: "Wat is belangrijker: vestigingsklimaat of woonkwaliteit?"

Stelling: Het is belangrijker dat bedrijven zich graag in Dongen vestigen.

Tegenstelling: Het is belangrijker dat inwoners prettig kunnen wonen.

Deelnemers vonden dit een lastig dilemma en was er een redelijke spreiding over beide kanten. Velen zagen de noodzaak van beide kanten en kozen letterlijk het midden. Er ontstond een gesprek over balans, leefbaarheid en het soort bedrijven dat past bij Dongen.

Uitspraken van de deelnemers:

- *"Zonder bedrijvigheid wordt Dongen een forensendorp. Dan is er geen werk, geen reuring."*
- *"We moeten geen Moerdijk worden. Geen dozen, maar bedrijven met binding met het dorp."*
- *"Fijn wonen betekent ook dat er werk is, winkels, een café. Dat hoort bij leefbaarheid."*
- *"Kijk naar vakmanschap en lokale meerwaarde, niet naar grootschalige logistiek."*

De rode draad in de discussie was dat het niet gaat om óf-óf, maar om het vinden van de juiste balans.

Dilemma 3: "Moeten we groot dromen of realistisch blijven?"

Stelling: We moeten groot durven dromen over de toekomst.

Tegenstelling: We moeten vooral realistische en haalbare doelen stellen.

Deelnemers stonden verdeeld, maar velen zagen het als een cyclus: dromen zijn nodig om richting te geven, maar realisme is nodig om stappen te zetten.

Uitspraken van de deelnemers:

- *"Zonder dromen komt er geen vooruitgang. Alles wat we nu hebben, begon ooit als droom."*
- *"Dromen zonder realisme blijven luchtkastelen. Kleine stappen maken het verschil."*
- *"We moeten realistisch dromen: een visie hebben, maar ook weten hoe we daar komen."*

Er werd afgesloten met een verwijzing naar de creatiespiraal van Gerard Knoop: *"Dromen zijn het begin, maar daarna volgen in kleine stappen actie, reflectie en bijsturing."*

Conclusie

De avond werd afgesloten met korte ervaringen van deelnemers, die woorden als "verbinding", "energie", "ontmoeten" en "gezellig" noemden. Sommigen gaven aan spijt te hebben dat ze niet vaker aanwezig waren geweest, anderen waren juist benieuwd naar het vervolg. De sfeer was open en betrokken – precies wat dit traject beoogt.

Burgemeester Hans Slagboom sloot de bijeenkomst feestelijk af met een toast op de toekomst. Alle opgehaalde ideeën, zorgen, wensen en inzichten uit deze en eerdere bijeenkomsten, de brievenbuskaarten, de straatinterviews worden zorgvuldig verwerkt tot een eerste concept van de Toekomstvisie Dongen 2040. Deze visie vormt straks de basis voor keuzes en beleid richting de toekomst. Op 16 september wordt dit concept gedeeld met inwoners en betrokkenen, zodat er opnieuw ruimte is voor reflectie en bijsturing. Zo bouwen we samen, stap voor stap, aan een toekomst die gedragen wordt door de gemeenschap.